

TÜRK ANDROLOJİ DERNEĞİ VASKÜLER KAYNAKLI EREKTİL DİSFONKSİYON CERRAHİ TEDAVİSİ HASTA BİLGİLENDİRME KILAVUZU

Sayın hastamız,

Elinizde bulunan kılavuz: Tarafınıza uygulanacak olan cerrahi girişim ve cerrahi girişimin öncesi ve sonrası yapılacak uygulamalar ile ilgili genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır. Bununla birlikte, uygulanacak olan cerrahi girişimden önce; sözü edilen girişim ile ilgili olası komplikasyonlar ve diğer bilgilendirmeler 'Aydınlatılmış Hasta Onam Belgesi'nde tüm ayrıntıları ile tarafınıza gösterilecek olup; sözü edilen belgenin tarafınızca, hekiminiz ve en az bir yasal tanık tarafından onaylanması istenecektir. Bu bağlamda; elinizde bulunan 'Kılavuz'un sadece bilgilendirme amaçlı olduğu ve hekim önerisi olarak algılanmaması gerektiği unutulmamalıdır. Tarafınıza uygulanacak tüm tıbbi ve cerrahi tedaviler konusunda sadece hekiminizin önerilerine uymanız gerekmektedir.

CERRAHİ HAZIRLIĞI

Tıbbi Öykü: Ameliyat öncesi yapılacak olan muayeneniz sırasında, hekiminiz tıbbi öykünüz ile ilgili önemli sorular soracak olup, tüm bu soru ve yanıtlar, yasal olarak gizli kalmak zorundadır. Tarafınıza sorulması olası sorular aşağıdaki gibidir:

- 1) Şeker hastalığı, yüksek kan basıncı ya da kalp hastalığı gibi herhangi bir sağlık sorununuz var mı?
- 2) Ağrı kesici, kan sulandırıcı ve benzeri sürekli olarak kullandığınız bir ilaç var mı?
- 3) Alkol, sigara ya da uyuşturucu alışkanlığınız var mı?
- 4) Bildiğiniz bir alerjiniz var mı?
- 5) Daha önceden geçirdiğiniz önemli bir hastalık ya da ameliyat var mı?
- 6) Genel sağlık durumunuz nasıl?
- 7) Yakın zamanda ateş, döküntü ya da soğuk algınlığı geçirdiniz mi?

Bu soruları eksiksiz ve doğru olarak yanıtlayınız.

Cerrahi planlaması: Tarafınıza uygulanacak olan ‘Damar Anastomozu ve/veya Arterializasyon’ ameliyatının planlandığı gibi devam edebilmesi amacı ile aşağıda sıralanmış başlıkları dikkate almanız gerekmektedir:

- 1) Sigara kullanımı, şeker hastalığı, yüksek kan basıncı, kalp hastalığı, kolesterol yüksekliği gibi ek sağlık sorunları varlığında; bu operasyonun sizin için uygun olmadığını bilmelisiniz.
- 2) Kan sulandırıcı ilaçların, cerrahi öncesi genellikle tamamen kesilmesi gerektiğinden; bu grup ilaçları kullanıyor iseniz mutlaka hekiminizi bilgilendiriniz.
- 3) Planlanan cerrahiden kısa süre önce ateş, döküntü ve soğuk algınlığı benzeri yakınması bulunan hastaların, hekimlerini bilgilendirmesi son derece önemlidir. Bu tarz yakınmanız varsa ameliyatınızın ertelenmesi gerekebilir.
- 4) Cerrahi sonrası hastaneden evinize transferinizi sağlayacak bir refakatçinin bulunması uygun olacaktır. Operasyon bazı merkezlerde ‘Günü Birlik’ cerrahi olarak uygulanırsa dahi; bu cerrahi sonrası hastanın aynı gün araç kullanmasına izin verilmemektedir.
- 5) Evinize ulaştıktan sonra size, asgari 24 saat eşlik edecek erişkin bir bireyin yanınızda bulunmasını sağlayın.
- 6) Hastaneye gelirken yanınızda küçük çocukların getirilmemesine özen gösteriniz.

CERRAHİ GÜNÜ

Evde Hazırlık

- 1) Cerrahi öncesi asgari 6 saatlik bir süreçte hiçbir şey yenmemeli ve içilmemelidir.
- 2) Cerrahisi öğleden sonra olacak hastalar sabah erken az miktarda sıvı alarak hafif kahvaltı yapabilir (Bir bardak şekerli çay ya da süt vb.)
- 3) Cerrahi gününün sabahında özellikle idrar yapıcı ilaçlar (Diüretikler) kullanılmamalıdır.
- 4) Cerrahiden bir gece öncesi ya da cerrahi sabahında hastaların banyo yapması önerilir.
- 5) Cerrahi alanda yer alan saç ve kılların temizliği evde yapılmamalıdır.
- 6) Hastaneye gelirken bol elbiselerin giyilmesi tercih edilmelidir.
- 7) Gözlük, takı ve değerli eşyaların, hastaneye gelirken evde bırakılması önerilir

- 8) Hekiminiz tarafında önerilmiş ise; sürekli kullandığınız şeker hastalığı, yüksek kan basıncı, kalp hastalığı, kolesterol düşürücü vb. ilaçlarınız evde az miktarda su ile alınız.

Yanınızda getirilecekler: Aşağıda belirtilenleri hastaneye beraberinizde getirmeniz gerekmektedir:

- 1) Kimlik kartı, sigorta kartı ve mevcut ilaç reçeteleriniz
- 2) Kullanmış olduğunuz tüm ilaçlar
- 3) Yanınızda bulundurmanız gereken asgari miktarda para ya da kredi kartı
- 4) Cerrahi sonrası kullanabilecek iseniz; saç fırçası, diş fırçası ve kişisel temizlik ile ilgili malzemeler
- 5) Uygulanacak cerrahi ile ilgili tarafınıza okumanız ve onaylamanız için verilmiş olan '**VASKÜLER KAYNAKLI EREKTİL DİSFONKSİYON CERRAHİ TEDAVİSİ AYDINLATILMIŞ HASTA ONAM BELGESİ**' ameliyattan 24 saat önce mutlaka imzalanmalıdır.
- 6) Baston, yürüme cihazı vb. kişisel yardım cihazları
- 7) Tüm özel eşyalarınız içine koyabileceğiniz üzerinde adınız yazılı bir adet çanta ya da valiz

Hastane Giriş İşlemleri

Hastaneye gelir gelmez, hasta yatış işlemlerinin yapıldığı birime başvurunuz. Bu birimde tarafınıza sorulacak olası soru ve istenecekler aşağıdaki gibidir:

- 1) Adres ve telefon bilgileri
- 2) Kimlik ve sigorta kartı
- 3) Hastaneye yatışınız ile ilgili, kanuni olarak onaylamak zorunda olduğunuz evrakları okuyup imzalamanız istenecektir.

Giriş işlemleriniz sonrası, görevli personel eşliğinde ilgili cerrahi servise yönlendirileceksiniz. Servise varışınız ile birlikte tarafınıza aşağıdaki işlemler uygulanacaktır.

- 1) Sistemik kan basıncı, nabız ve vücut ısısı ölçümü
- 2) Cerrahi enfeksiyon riskinin azaltılması amacı ile, cerrahi alanda yer alan saç ve kılların kesilmesi (Ameliyat odasında da yapılabilir)
- 3) Cerrahi öncesi, sırasında ve sonrasında gerekli ilaç ve sıvı solüsyonların tarafınıza verilebilmesi amacı ile damar yolu açılması
- 4) Cerrahi işlem sırasında uygulanacak olan anestezi tipi ile ilgili olarak, uzman bir hekim tarafından bilgilendirilecek ve hangi anestezi tipini seçtiğiniz kayıt edilecektir

Tüm bu işlemler sırasında refakatçiniz yanınızda bulunabilir. Bununla birlikte cerrahi odasına girişiniz ile birlikte; sorumlu cerrahi personel dışında hiç kimsenin ameliyathane bölümüne girmesine izin verilmeyecektir.

ANESTEZİ İŞLEMİ

Anestezi işlemi; tarafınıza uygulanacak olan cerrahi prosedür sırasında herhangi bir ağrı duymadan, ameliyatınızın baştan sona konforlu bir şekilde devamını sağlayan uygulamadır. Bu işlem 'Anesteziyoloji ve Reanimasyon' hekimlerinin kontrolünde, değişik şekillerde uygulanabilmektedir. Bu konuda gerekli bilgilendirme, ilgili doktor tarafından yapılacak ve uygun anestezi türü hakkında karar yine kendisi tarafından verilecektir.

AMELİYAT İŞLEMİ

Ameliyat işlemi, ameliyatın güvenli ve daha önemlisi steril şartlar altında gerçekleştirilebileceği, bilimsel standartlara uygun ameliyathanelerde yapılır. Ameliyathanelerde, ameliyatı gerçekleştirecek ekip dışında, ameliyathane hemşire ve teknisyenleri de yer almaktadır. Sözü edilen ekibin görevi; ameliyatın başından sonuna kadar ameliyatınızın güvenli bir şekilde tamamlanmasını sağlamak ve işlem sırasında hayati fonksiyonlarınızı yakından takip ederek, gerekli anlarda zorunlu tıbbi müdahaleleri yapmaktır.

Ameliyat sırasında genel anestezinin uygulandığı olgularda; soluk borusuna yerleştirilen bir tüp sayesinde bir yandan solunumunuz yapay olarak sağlanırken, öte yandan da uyku halinizin devamını sağlayan anestezik gazların akciğerlerinize gönderilmesi sağlanır. Bu işlem sırasında sistemik kan basıncı, kalp atımı ve ritmi, kan gazı ölçümü gibi yaşamsal fonksiyonların takibi de monitörler yardımıyla yapılır. Bazı özel şartlarda, idrar takibi amacıyla mesanenize sonda uygulanması da gerekebilir.

Ameliyat işleminin süresi genellikle 60 dakika ile 5 saat arasında değişebilir. Ameliyat sonrası hastalara, hekimin tercihi ve gerekli olması durumunda idrar yolu sondası ve cerrahi dren uygulaması yapılabilir. Uygulandığı takdirde sonda genellikle ertesi gün, cerrahi dren ise 1-2 gün içinde alınır.

Cerrahi işlem sonrası, uygulanan anestezinin etkisi geçinceye ve bilinciniz tam olarak açılıncaya kadar; ameliyat sonrası takip ünitesinde yine uzman kişiler tarafından takibiniz yapılacaktır. Uzman kişiler, anestezinin tamamen kaybolduğuna inandıktan sonra, hasta odanıza dönmeniz sağlanacaktır.

Uyanma sırasında genellikle normalde duymaya alışkın olduğunuz tüm sesleri; olduğunda daha gürültülü olarak duymanız mümkündür. Genellikle cerrahi ile ilgili hiçbir şey hatırlamamak ve bulanık görmenin olması, sıklıkla karşılaşılan durumlardır. Genel anestezinin uygulamaları sonrası boğazda kuruluk hissi ve cerrahinin uygulandığı bölgede ağrı sıklıkla görülen şikayetlerdir.

Ameliyat sonrası hastanede kalış süresi genellikle 1-3 gün arasında değişebilir. Hastalara tedavi amacı ile ilk 1-2 gün boyunca damar yolu açık tutularak sıvı tedavisi yapılır ve antibiyotik, analjezik/anti-enflamatuvar ve diğer tedaviler de bu yol ile uygulanır. Hastaların ağızdan gıda alımına başlaması operasyondan 4-6 saat sonra başlayabilir ve sözü edilen tüm tedavilere de oral (ağız) yolu ile devam edilebilir.

UYANMA SONRASI AĞRI TEDAVİSİ

Ameliyat sonrası görülen ağrı şikayeti, değişik derecelerde ortaya çıkabilmekte ve çeşitli nedenlere bağlı olabilmektedir. Her türlü ağrının hekiminize olabildiğince 'Nesnel' olarak bildirilmesi son derece önemlidir. Ameliyat sonrası karşılaşılan ağrıların, ameliyat ile ilişkili geçici ağrılar olabileceği gibi ameliyat sonrası gelişen bir komplikasyon ile de ilişkili olabileceği unutulmamalı ve ameliyatı yapan hekime mutlaka bildirilmelidir. Ağrı kontrolü amacı ile gerekli ilaç tedavisi hekiminiz tarafından yerine getirilecektir. İlaç tedavisinde önemli olan noktalar aşağıdaki gibidir:

- 1) Hekim tarafından önerilen ilacı kullanınız
- 2) Önerilen ilacı yatağınızdan kalkmadan ya da yürümeye başlamadan 30-40 dakika önce alınız
- 3) İlaç yan etkisi konusunda bilgi alınız
- 4) İlacın etkisiz kaldığı durumlarda hekiminize bilgi veriniz
- 5) Genellikle ağrı kesici ilaçlar ağrınızı önemli derecede hafifletir ancak tamamen ortadan kaldıramayabilir
- 6) Bu tarz ilaçların bağımlılık yapıcı etkisi genellikle nadirdir

Ameliyat sonrası aynı gün evinize dönmenizin tıbbi olarak mümkün olup olmadığına hekiminiz karar verecektir. Aynı gün evinize gitmeniz tıbbi olarak mümkün değil ise, hekiminiz tarafından uygun görülen sürede hastane-

de kalmanız gerekecektir. Hastanede kaldığınız süre boyunca, zorunlu gereksinimlerinizin karşılanmasında yardımcı olmak amacıyla, erişkin bir refakatçinin yanınızda bulunması mümkündür. Ameliyat sonrası erken dönemde yatağınızdan tek başınıza kalkmamanız önemlidir.

AMELİYAT SONRASI GENEL UYGULAMALAR

- 1) Yaşlı hastalarda öksürme ve soluk alıp verme egzersizleri, genellikle zatürre gelişimini engellemek amacı ile hastalardan yapmaları istenen bir uygulamadır. Bu amaçla hastalardan; solunum fonksiyon testlerinin uygulanmasında kullanılan cihazlar yardımıyla derin nefes alıp vermeleri istenebilir.
- 2) Ameliyat sonrası hastaların bacaklarını değişik derece ve yönlerde hareket ettirmeleri ya da belirli sürelerde hasta odası içinde ya da kat koridorunda dolaşmaları sağlanır. Bu egzersizler ameliyat sonrası bacaklarda yavaşlamış olan kan dolaşımının hızlanmasını sağlar.
- 3) Ameliyat sonrası gerekli egzersizlerin yapılabilmesi için öncelikle ameliyat ile ilişkili ağrılarınızın olabildiğince azaltılması önemlidir. Bu amaçla, hekiminizi ağrılarınız konusunda bilgilendirip, ağrıya yönelik tedavi talep etmeniz önemlidir.
- 4) Ameliyat sonrası idrar yapma zorluğu olabilir. Bu nedenle ilk 12-24 saat süre sonda takılması gerekebilir.

AMELİYAT SONRASI YARA BAKIMI

Ameliyat sonrası genellikle ameliyat bölgeleri uygun steril bandaj ya da sargılar ile örtülmektedir. Ameliyat sonrası erken dönemde kesi bölgesinde hafif şişlik ya da kızarıklık olması mümkündür. Daha sonraki dönemde hafif morluk olabilir. Bu morarma 2-4 hafta içerisinde kendiliğinden kaybolur. Kesi bölgesi bakımı ile ilgili önemli noktalar aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- 1) Kesi bölgesine elinizle dokunmadan önce ellerinizi sabunlu su ile yıkayınız
- 2) Kesi bölgesini her zaman temiz ve kuru olmasına dikkat ediniz. Ameliyat sonrası ne zaman banyo yapabileceğinizi hekiminize danışınız.
- 3) Bandaj ya da sargının tamamen alınması konusunda hekiminiz ile görüşünüz.
- 4) Kesi sahasında önemli ölçüde şişlik, ağrı, kanama, kızarma, sıcaklık artışı ya da akıntı varlığında hekiminize başvurunuz. Tüm bunların dışında kesi sahası ile ilgisiz gibi görünen titreme ile yükselen ateş, bulantı, kusma ve baş dönmesi gibi genel bulguların varlığında da vakit geçirmeden hekiminiz ve ilgili sağlık kuruluşu çalışanları ile iletişime geçiniz.
- 5) Ameliyattan sonra asgari 6 hafta süre ile cinsel ilişkiye girilmemesi önerilir. Bu süre özel bazı durumlarda hekiminiz tarafından uzatılabilir.

EVİNİZE GİTMEDEN ÖNCE YAPILMASI GEREKENLER

Hastaneden ayrıldıktan sonra yapmanız ve dikkat etmeniz gereken başlıklar ile ilgili olarak hekiminiz tarafından bilgilendirme yapılacaktır. Ek olarak, merak edip sormak istediğiniz her türlü konu ile ilgili hekiminize danışabilirsiniz. Hastaneden ayrılmadan önce hekiminiz tarafından yapılan bilgilendirme sırasında, erişkin bir yakınınızın yanınızda olması; özellikle unutabileceğiniz bazı önemli konuların hatırlanması açısından faydalı olabilir. Genellikle sorulması gereken ve hekimlerin bilgilendirme yaptıkları başlıklar aşağıdaki gibidir:

- 1) Ameliyat sonrası banyo zamanı
- 2) Yiyecek ve içecek kısıtlamaları

- 3) Araç sürmeye başlama zamanı
- 4) Yara bakımı
- 5) Kullanılacak ilaçlar ve ağrı kontrolü
- 6) Rutin fiziksel aktiviteye başlama zamanı ve belli sürelerle yapılmaması gereken aktiviteler
- 7) İşe dönme zamanı
- 8) Ameliyat sonrası ilk kontrol randevu tarihi

ACİL DURUM İLETİŞİM NUMARALARI:

.....Hastanesi Üroloji Kliniği/Bölümü

Nöbetçi Hekim No: 0 (...)-.....